

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

Dneska si ce nikdo nepřišel se zvukem, který změní vůdů na 40 let a přesto jednešný den s celavým ječným.

Jen u tým mobilu už totiž odteď data nikdy nikomu nedojdou.

Skutečné české záhady podkázd o vyřešených i nevyřešených případech.

Minuju si ozev klíma, jsem reporter se znam správ.

A mám toho zasebou už za těch 30 let, co tohle povolální dělám, jako reporter dosela dost.

Natáčel jsem i reporter, že o případech do dnes záhadných.

My si tím se do některých z nich ustil další, mlačí novinář, Jaroslav Mareš.

A došel dál než já, někdy až k samotnému rozluštění letité hádanky, se kterou si nikdo před ním nevěděl rady.

Právě o těchto záhadných případech si budeme povídat v podkástu skutečné české záhady.

Po obsazení Francie a Holandska zmocnili se některých zařízení sloužících k rozbíjení atomů.

Jeden z německých inženýru jim také prozradilo, že američané dělají pokusy používat jako náplně pomp a moty rozrušené bombardováním atomů, a že německo nemůže zůstat za nimi pozad.

Jeho skupina pracovala odločení a oděla tajnějš druhého května, když spálila písemné materiály.

Říkalo se, že tam vyrábili součástky létajících pomp.

Tajný plán, který by mohl zrátit průběh druhé secové války a klíčovou roli v něm měla hrát vodní elektrár na Veštechovicí.

K čemu je na cisté chci li vy uží a proč stavili vedení vysokého napěti a vy dostra koniec?

Vítám těho mikrofonu Yardo.

Ahoj, Pepo.

V minulém dílu našeho podkástu jsme rozklíčovali zádu Vštěchovického pokladu.

Ale tím příběh téhle obce na jich odprahy nekončí.

Když to nebyl poklad, tak co na cisty ve Vštěchovicích tolik zajímalo?

Spravná odpůvět na tuhletu otázku je to, co vlastně na konci války nešlo zamaskovat.

A zamaskovat nešlo ta elektrárna a nešlo ta přečerpávací elektrárna, elektrárna, která se stavila ještě v době, kdy už třetí říše byla v troskách, kdy už nestavila vůbec nic.

Je tam na kopci, že jo, takhle te dvě roudy vedou až na kopec.

Tak, v době, kdy už němci neměli beton ani nastavění Hitlerových krytů, tak stále stavili Vštěchovickou elektrárnu.

No a právě Vštěchovická elektrárna je dá se říct to, co je to skutečně důležité ve Vštěchovicích, já volu pronacisty smysl od roku 1944 až do toho roku 1945.

Nejdětší vodní dílo v naší republice Vštěchovická přehrada bylo vynudé dnech dokončeno a dáno do provozu.

Dokončení poslední turbíny i soudány do provozu obje elektrárny, které mohou krít z potřebu proudu poloviny právně.

Proč zrovna Vštěchovice a proč zrovna v té době?

Tady se musíme podívat trošku šířej na řekněme zbrožní programy a hledání cesty k získání jaderné zbraně.

Od roku 1938 se vědělo, že uran lzešně pit a že z toho lze získat obrovské množství energie.

Přišli s tím němečtí vědci.

A vlastně druhá světová válka pod povrchem je takovou řekněme válkou o tom, kdo se dostane jako první k jaderné zbraní.

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

Byly to nakonec spojenci, ale už na začátku války to vypadalo úplně obráceně, protože němci měli podstatný náskok.

Ten náskok spočíval v tom, že se zmocnili norská a v norskou se zmocnili jediné, tehdy funkční továrny, která produkovala těžkou vodu.

Pro poslukače lajká, prosím tě, vy se ty, k čemu se těžká voda používá při jaderné reakci.

Těžká voda je jednou z cest, jak se dostat ke štěpné reakci.

Přírodní urán má vsobě méně než 1% štěpného uranu 235.

Ono, těhle ty izotopy uranu mají velmi podobné fyzikální vlastnosti, tu díž se velmi těžko dostávají od sebe.

Teď se používají odstředivky, kdy je to prostě nasypete do odstředivky přírodní urán, otáčejte 3000 otáček za minutu, podobu 20 let a za těch 20 let budete mít odseparováno.

Těžká voda má tu výhodu, že když nalijete do reaktoru, dáte kní přírodní urán v dostatečné množství, tak zařehnete štěpnou reakci, na jím konci máte plutonium a to stačí chemicky oddělit.

Takže je to velmi jednoduchá cesta k získání štěpného materiálu.

Na tomhle experimentovaly na ciste a spojenci vědili, že na tom experimentují a že by to mohla být slibná cesta,

která by mohla Hitlerový vlastně pomoct k té lete zbraniť v nejších dostanou spojenci.

Tu díž přemýšli na tím, jak tuto várnou zničit.

16. unora 1943.

Tahleta továrna na těžkou vodou byla za pomoci výsadku norských odbojářů zničena.

V té chvíli němci se znažili v té letovárně jednak obnovit výrobu, ale zároveň hledali náhradní lokality.

Potřebovali místo, kde měli dostatek elektriny k tomu, aby tu opakovanou k elektrolízu a separaci mohli provádět.

A už vlastně nedlouho potom v květnu 1943 spojenci zničili přehradu v poríním.

V 19. bombardéru poničilo tři přehradu, které zatopili tisíce kilometrů čtverečních půdy, zničili desítky dolů, stovky továren, desítky mostů.

A při té leté operaci právě němci zjistili, že tyhleti energetické zdroje jsou v ohrožení.

A když tedy hledali co a jak dál, tak zjistili, že jeden jediný energetický zdroj, takto silný energetický zdroj,

který mají nebo budou mít vyspozici, je ve Štěchovicí.

Nestále iště slapy, nestále olík samozřejmě.

A Štěchovice se stavili. A byl to zdroj, který byl mimo území třetí říše.

Mimo území třetí říše se nebombardovali civilní objekty a vlastně takřka se nebombardovalo.

Ve třetí říše se bombardovalo cokoliv, protože tam se mělo za to, že civilní obyvatelstvo podporuje nacisty.

Že to je nacistický režim, zatím co tohle bylo okupované území plné porobených obyvatel.

Takže ty spojenecké bombardovací s vazy se k těmto územím chovali jinak.

No a kromě toho jsem v roce 1943, ještě ani nedoletěli.

Takže v Červenu 1943 dostává Štěchovická přehrada, Štěchovická elektrárna nejvyšší prioritu.

A co je zajímavé, tu nejvyšší prioritu dává Hans Kammler.

Hans Kammler byl, dá se říct, dodavatel tajných zbraní.

On to nebyl vývojář tajných zbraní, on to byl stavební inženýr, který dostal za úkol prostě pro tu

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

výrobu,

pro ten vývoj tajných zbraní, prostě zabezpečit podmínky.

Hans Kammler zjistil, že potřebuje elektrinu, tak prostě dál nejvyšší prioritu Štěchovické elektrárně. Pozastav jsme se na chvíli ještě u Hansa Kammler a protože on sám je naprosto taková tajemná mitická postava až profilm.

Do dneška není vlastně jasný, jestli byl zabitej nebo jestli naopak nedožil život nikde ve spojených státech, je to tady.

Ta jeho postava je obestřena skutečně obrovským tajemstvím, on se údejně zabil nebo byl zabit na svůj vlastní příkaz nehdaleko Štěchovické přehady

u jílového uprahy, jeho tělo se nikdy nenašlo.

Ovšem několik měsíců po jeho údejně smrtě ho vyslýchala americká tajná služba, jak vyplínulo z některých dokumentů, které byly teď omilem před několika lety odtajněny.

On dostal za úkol přepravit výrobu té nejhorší zbraně, jako vůbec slidstvo poznalo a dostal za úkol dodatý Adolf Hitlerovy.

A k tomu přišel příkaz letě roku 1943 Štěchovickou přehradu, který nejenom stavět za co nejvyššího úsilí, ale také utajit.

Pokud deoperzonální opatření žádá úzat řízkého protektora, aby stavby veducí firm nebyli zaměstnávání jinými pracemi, nežli stavebně dozorčími a bez předchozího souhlasu nebyli měneni.

Mimo ministerského referenta inženýra doktora Urbana, mohou ostatní úředníci ministerstva a přidělených úradů docházeti nastaveniště,

jedině s předchozím písemným souhlasem úradů řízkého protektora.

Tohle bylo přímo narízení řízkého protektora, čli velmi jako závažnej dokument.

Kejs větší o tom, že ta štěchvětská přehrada byla vupravdu stavbou statikického významu, ale zároveň se tak velká stavba tak důžitá nedala utajit.

Nezrodili se právě tady ty legendy o štěchvětském pokladu.

To je právě ten důvod, protože ta přehrada utajit nešla, nešla zamaskovat na konci války, nešla nikam zakopat, nešlo ji schovat a bylo třeba vymyslet něco jiného.

No a v to chvíli se objevuje 30 beden nebo 2 a 30 beden s tajemným obsahem, které nakonec se ukázalo, že žádný tajemný obsah neobsahovali.

No a potom se objevuje dál Emil Klein, který dál neúnavně vymýšlí tajné zbraně a dává to celé smysl jedině v tom vysvětlení,

že on skutečně pokračoval v tom úkolu odvádět pozornost od toho skutečně důležitého a to byla ta elektrárna.

Tý doby ale v podstatě mohla být potřeba elektrina klesčemus, právě protože byla válka nedostatek elektriny a tak dál proč zrovna by to mělo sloužit podloví robu těžký vody.

To je samozřejmě legítivní otázka, ono se dlhot vrdilo, že nacisté trvaly na stav běštěchovické přehredy kvůli tomu, aby měli dostatek elektriny pro pražské zbrojovky.

Ovšem pražské zbrojovky přecházel nebo vůbec celý průmysl přecházel do takzvaného totálního nasazení a to nebylo nic jiného, než že tyto várný, které fungovali v tom osmi hodinovém provozu, přešli na provos nepřetržitý.

V tu chvíli by dávalo smysl postavit klasickou přehradu veštěchovicích tu, jak se říká, gravitační, která spracovala tu vodu, která prošla vltavou.

Ovšem v roce 1940 byla přimalována k té přehradě elektrárna přečerpávací, která byla dražší, než ta

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

přehrada s tou původní elektrárnou.

A která už zlem k tomu, jak pracovala, tak spotřebovala víc elektriny na to, aby se ta nádrž na hoře naplnila, než kolik potom tý elektriny vyrobila, když se ta voda zase vypouštila dolů.

Takže celé to bylo dražší. Celé to dohromady vyrobilo méně elektriny, a jediný bonus, který to mělo, bylo ten, že bylo k dispozici velké množství elektriny po omezenou dobu.

A to pražské zbrojovky ani žádné průmyslové podniky v režimu 24 hodin děně rozhodně nepotřebovaly.

A to je třeba právě k výrobě a je těžký vody.

Pokud chcete separovat těžkou vodu, máte tam fázi, kdy dodáváte elektrinu a rozkládáte tu vodu a potom tam máte tu fázi, kdy tu elektrinu vypnete.

A to, co se vám odpařilo, si skondenzujete a zase si to přelíváte, to koncentrovanější okrok dál, to ohuzenější okrok zpátky.

No a potom zase potřebujete na chvíli zapnout tu elektrinu, abyste zase to rozložili a mohli tenhle ten proces opakovat.

Pro prahu tu elektriku nepotřebovali, zároveň nikde nestavili poblížtovárnu na výrobu těžký vody, či kam ta elektrina šla?

V této otázku jsem si kladl skutečně hodně dlouho až do chvíle, než jsem našel dopis ústředních elektráren, kterým spravoval obecní úřed veštechovicích, že na začátku roku 1942 bude spuštěnou vedení velmi vysokého napětí, které prochází přes štechovice.

Dopis ústředních elektráren 29. prosince 1941, obecnímu úředu veštechovicích.

Dovolujeme si vám zdělit, že vedení vysokého napětí 100 tisíc voltů jež probíhá katastrém vaší obce bude dnem 5. letna 1942 uvedeno do provozu.

Žádáme vás z dvořile, abyste o tom neprodleně vyrozuměli obyvatele vaší obce způsobem u vás obvyklím a upozornil je zvláště na výstražné tabulky upewněné na stožárek.

Prosíme zároveň, aby toto zdělení bylo publikováno v místních školách.

Ono to na jednu stranu vypadá jako logické.

Ovšem, pokud to vedení bylo spuštěno 5. letna 1942, tak 5. letna 1942 žádná štechovická elektrára ještě vůbec nestála.

To za prvé, ta dodala první elektrinu na podzim roku 1943.

Ale zároveň na území štechovic není žádný sloup vysokého napětí z přípojky štechovic na Prahu.

Ta přípojka vedla ne tedy ze štechovic na Prahu, ale z Prahy kolem štechovic přes katastr štechovic kamsy na jich.

A mým úkolem bylo, proč tedy tohle to stavili, kam to stavili a vůbec co za vedení to bylo?

Jak ta linka pod latvých průzkumů vypadala?

Prostudeval jsem letecké mapy, různé další archivy a našel jsem rozvodnu v Mirovicích, kde až do toho roku 1942 se křížilo několik vedení 220 kV, které propojovali jihočeské elektrárny s příbrami.

A v roce 1942 tam skutečně postavili rozvodnu, která byla na konci téhleté propojky, což bylo první propojení energetické soustavy širší Prahy a jihočeské energetické soustavy.

No a v rámci tohoto posilování jsem našel další dokumenty, které potvrzují, že v příbrami, kde byla toho času uzavřená vysoká škola Baňská, protože české vysoké školy byly po roce 1939 uzavřeny,

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

tak tam se ve 40. letech umístil výskumný ústav Waffen Union, což byl konglomerát plzeňské škodovky, brněnské zbrojovky, explozie v Semtíně, který vedl geringu v příbuzní, a výskumný ústav, který měl pro SS vyrábět, vyvíjet nové zbraně, byl umístěn právě v příbrami. A co je zajímavé? Tam se na konci války vyvíjely rakety na tuhá paliva. Výmu Rolfa Engla, což byl vlastně příjny konkurenci známějšího Werner von Brauna, který pracoval na zbraně V1 a V2, na raketách na tekuté palivo, tak Rolf Engl pracoval pro SS, pracoval na raketách na tuhé palivo, a vyvíjely nejprve tedy v Grozendorfu na břehu Baltu, po té, když se přiblížila fronta, byl přemístěn do příbrami, no a maloval si tedy v příbrami a v nedalekém vícvykovém prostoru si stavil odpolovací rampy na rakety, ale otřeboval k tomu údejně 2200 kV. Výskumné práce byly dirikovány přímo Englem. Měl snad mít podíl na V1 a V2. Velmi zainteresovan a často se pracoval i přes noc. V značné míře Engl pracoval soukromně na konstrukci počítačích strojů. Blyší zjištění nemožné, sám byly nezdiální, jeho skupina pracovala odločeně a odděla tajnějš druhého května, když spálila písemné materiály. Je pravděpodobné, že výskumná činnost Engelová byla jen předstí rána a výsledky nebyly. To je správa odbojářů po roce 1945, který vlastně podávali světství vůbec o tom, co se v příbrami za války dělo. Já chápu, že ten výskumný ústav byl utajenej, ale co o něm neskavíme? No my o něm víme prakticky jenom zprostředkovaně. Respektive byly tam čeští pracovníci, byly tam němečtí pracovníci. K dispozici máme výpovědi českých pracovníků. Jednu jsme tedka slišeli, ale to na čem pracovalo to jádro, to horolfa Engla, o tom skutečně tušíme jenom velmi málo, protože on odděl v noci druhého května, dostal pokyn všechny dokumenty spálit, všechny dokumenty spálil. Tak na čem skutečně pracoval se jenom, dochadujeme, máme informace o jaké si raketě V101, která unesla jednu tunu na vzdálenost asi 2000 km raketa středního do sahu dneska, by se dalo říct. Ovšem, podrobnější informace nemáme, co je ovšem zajímavé, tedy, že ta její nosnost a vůbec, co teda ji chtěli přepravovat a v té souvislosti, tedy, když už tady máme ten výskumní ústav, do kterého je přivedeno 2200 kV, přestože jedinéce potřebo je tam svítit nad rysovacím preknem, protože už 2200 kV nepotřebujete, tak je tady takový jeden příbramský drp, kterému já jsem dlouho vůbec nevěřil, a který se nakonec ukázal, že je 100% pravdivý. Protože jeden z místních badatelů mi říká, no jo, tady se vypráví, že na konci války rusové odvážily z dolu Ana podivný bedny s uranem a odvážily si. Já jsem tomu nevěřil jednak z jednoho jednoduchého důvodu. První uran se v příbrami vytěžil v roce 1948, jak který se mohl uran dostat do příbramy, když se tam tou dobou ještě netěžil. Ta odpověď na tůhletu otázku zase ležila někde úplně jinde, protože my společně s belgickým kongem jsme vlastně před drou světovou válkou byli jedinými producenty uranu na světě. A tehdy to byla terezskutečně cenina. To byla v Jachimově.

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

Jachimově, ano.

A v roce 1938, když teda přišla mnichovská dohoda, se Jachimovský důl odstnul právě hned v prvním pásmu,

které mělo Československou odstoupit byhem 4,20 hodin. A byhem těchto 4,20 hodin

Československou dokázalo veškerou uranovou rudu,

která byla v Jachimově uložena odvést z Jachimová a nejbližší volné skladiště. Bylo skladiště v příbramských kovohutích, kám odvezli ten uran,

čímž o všem Československou porušilo pravidla mnichovské dohody podle kterého se nesmělo nic odvážet a byla tam tedy diplomatická roztrška

na základě, které přibližně polovina byla tedy vrácená, druhá polovina v té příbrami zůstala. Až někdy v roce 1945 na začátku

se ten uran začal odvážet do dnes Srakouského Trajbachu, kde na něm byly prováděny různé experimenty.

Od roku 1943 ten uran byl blokován, užad řízkého protektura řekl, že se s ním už nesmín, jak nakládat.

A v roce 1945 skutečně sovietský svaz požádal o vydání tohoto uranu a v řínu 1945 to přes předsedu vlády

skutečně tenhleten uran, který zůstal v příbrami z Jachimová a byl tam po celou válku schložen, tak byl odvezen do sovietského svazu.

Dopis sovietského obchodního zástupce předsedu by vlády Československé republiky panu Firlingerovy.

Odvolávám se na váš laskavý souhlas a prosím o potřebné dispozice k provedení předání v příbrami složených 38,516 kg materiálu obsahujícího radioaktivní prvky.

Budu vám v děčen za laskavou správu o vámi z plnomocněných zástupcích k provedení předání.

S veškerou úc tou Bakulin.

Říkal, že to vysoký napětí mělové zrozlodny v mědovicích do příbrami, ale mělové se ještě dál někam, je nám.

To byl ten problém, na který jsem narazil, kdy jsem si o tomhle povídal s energetiky, kteří mě upozornili, že jesice hezké, že bylo zavedenu 220 kV až nad ty rýsovací, údajná rýsovací prekna.

Ovšem ty dráty, které vedli do příbrami jsou moc tenké a těch x megavat by nedokázali přenést.

Vždyž jsem byl zase tam, kde jsem byl na začátku, vrátil jsem se do Mirovéc a řešil jsem, co a jak dál, a ve fondech jihočeské energetiky ve správáchou provozu sítí za jednotlivé válečné roky,

se mi podařilo zjistit, že skutečně většina elektriny, která byla převáděná z té pražské sítě ústředních elektráren na jich čech,

tak se tam vyslovně tvrdí, že většina te elektriny měla být spracová na Vestrakonicích.

Na Vestrakonicích máme 3 místa, kde něco takového bylo možné. Jednak to byl podnik strakovérke, za druhé to byl areál fezárnny a za třetí to byl areál zbrojovky.

Takže mě nezbylo nic jiného, než prostě procházet veškeré materiály, které se dochovali ohledně budování vysoko napětěvých přípojek a objevil jsem tam takovou.

A je tam výkrez, kdy 1.20. důbna 1945, kdy už tedy výzdali kulky na bývalé hranici mezi Německém a Československém,

tak se konalo schvalovací řízení na připojení 22 kV štoly protiletectkých bunkrů zbrojovky.

Jenomže areál zbrojovky dosud je na místě bývalého rybníka, stavět protiletectké kryty podní nedává

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

smyslu, protože by je zaplavila podzemní voda.

A tak tihlety protiletcké kryty měli být postaveny v jednom kopci za zbrojovkou.

Což by samozřejmě dávalo smysl o všem, když si vezmeme, jaká byla role protiletckých krytů.

Tak protiletcký kryt byla díra v zemi, která neměla ani tlakový uzávěr, že to než tě nebyl protiatomový kryt.

Tam bylo tak maximálně dvojí zalomení, aby se rozbyla tlaková velna po výbuchu.

A bylo to místo, kam přiběhli pracovníci továrny schovat se na chvíli, než ten náled skončí.

Tam skutečně nebylo potřeba elektrická energie.

Tudíž máme tady protiletcké kryty, které podle toho, co jsem zjistil na místě, ani nevznikli.

Máme tady vysoko napětivou přípojku, která k ním vedla, protože nevznikli a protože elektrinu nepotřebovali.

A pravděpodobně nestihla vzniknout ani ta přípojka, protože už ji jednoduše nestihli postavit.

Ale ve strakonických se co si podivného plánovalo, co si podivného se připravovalo

a docela překvapivě o tom obsahuje zmínku strakonická kronika.

V posledním roce umístěn pak byl v Masarekovi obecné škole a ve škole živnostenské oddíl technický, takzvaný Vecedienst.

Ovšem, s pozorováním povětrnosti neměl nic společného.

V oddílu tomu pracovali i ženy, vše chováno v přísné tajnosti.

Na škole byly umístěny anteny vysílacích radioaparátů.

Říkalo se, že tam vyráběli součástky létajících Bomb, V1 nebo V2.

To působilo u občanstva mnoho obav z náletu neboť spojenci byli dobře spraveni o tom, kde se to vyrábí.

V den osvobození 5. května 1945 byla posádka Vecedienstu za jata,

aby škole zůstali různé přístroje a hamoty. O nich teprve američtí vojenští z nálcí usozovali, k čemu se upotřebovali.

A ví se to dnes, co se ve strakojíří skutečně mělo vyrábět?

To se právě úplně přesně neví. Já jsem se snažil k tomu ještě najít materiály v amerických archívech.

A je docela zajímavé, že třeba program Manhattan měl svůj vlastní spravodejskou službu, když tedy američané vyráběli jadernou bombu.

Tak se zajímali o to, jestli náhodou v německu nevznikli podobné provozy, protože se snažili skutečně zjistit, jak na tom ty němci jsou.

A samozřejmě můžeme tady spekulovat na tím, jak moc dobře jim do toho ty strakonice pasovali.

Co ty američani hledali? Oni hledali místo, kde je dostatek pracovní síly,

kde je dostatek výrobních kapacit, tedy to várna. Dostatečné dopravní připojení ideálně na železnici i na letiště.

Místo, kde je dostatek vody, kde je dostatek elektriny. Všechno tahle ta kritéria strakonice splňují.

Kám nedoletí ještě v té době bombardary?

Ani tam nedoletěli ještě v té době bombardary. Máme tam elektrinu, máme tam vodu z otavy, máme tam pracovníky zbrojovky,

máme tam areál zbrojovky, máme tam připojení k železnici, no a nedvedle areálu zbrojovky letiště.

Tak, já si tomu dobře rozumím, tak štěchovice sloužili jenom jako zdroj silný energie elektrický,

který se teda převádil do strakonice a až tam měl být ten zbytek, to znamená výroba těžké vody

a pomocí těžké vody výroba štěpení jedaného materiálu a výroba jedaných zbraní. Je to tak?

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

To je ta nejpravděpodobnější možnost, já tomu nemůžu dácto procent, protože mi tady hledáme něco, co nevzniklo.

Protože konec války přišel v Okamžiku, kdy ty štěchovice ještě nebyli hotové, ve strakonících nebylo skoro vůbec nic hotového.

Takže já můžu říct, že štěchovice byli energetický zdroj, který měl dodávat elektrinu někam.

Ale strakonice mohli být jeden jediný hlavní odběratel, ale nemuseli to taky být jenom strakonice.

My to prostě nevíme, protože ty plány se vlastně nepodařilo realizovat. Strakonice bylo jednostěch míst, ale nemuselo to být jediné z těch míst.

A jak víme z jiných zdrojů, Protektorát Čechy a Morava nebyl jenom v uvozovkách díl na ta výrobní základ na třetí říše,

ale protektorátní firmy pracovali na jednotlivých dalších součástech Německého jaderného programu.

A máme o tom důkonce zmínky v dením tisku a tady bych odkázal na článek ze Siveročeské Mladé Fronty ze Srpná roku 1945,

který zmiňuje, že na Německém jaderném programu bylo současně daleko více protektorátních firm.

Po obsazení Francie a Holandska zmocnili se některých zařízení sloužících k rozbíjení atomů.

Tato zařízení byla instalována při vědeckých ústavech a Němci snažice se využití všechny nejnovějších objevů v tomto oboru začely experimentovatí na vlastní piest.

Jak bylo zdřejmo z rozhovorů nazistického funkcionáře Vrhníhorady Ajzembeka, který v bývalém protektorátu měl na starosti věci s oboru radiotechniky a elektrotechniky,

došlo při pokusech k nehodě. Asi šest osob bylo velmi těžce popáleno.

O tom přišelili někdo při pokusech o život se samozřejmě nemluvalo.

Jak ale další vývoj ukázal, byl zničen právě okruh lidí, kteří měli obivu využití proválečné účely.

Počasé byly práce obnoveny. Tentokrát se rozhodli němci jednat opatrně.

Ohodlali si pořidit vlastní zařízení sloužící k pokusům rozbíjení atomů, které by samy bezpečně ovládali a které by proto bylo bezpečnější.

Podstatné částé cyklotronu, Duanti s příslušným vybavením, objednaly u pražské firmy Marcony Radioslávia ve Vysočanech.

Součástky však do Berlina nikdy nebyly dodány. Jejich výrobu nejvíce zdržovala usilovná sabotáž českých inženýru a pracovníků, kteří věděli, že jde o součástky nové zbraně.

Věc byla teoreticky velmi dobře připravena, ale právě sabotáží českých pracovníků nebylo možno práce úspěšně zkončitý.

Definitivně ukončilo slávu pražského cyklotronu, bombardování vysočanské oblasti Američany.

Vyroberé části těsně před odesláním do Dimecka proměnily se vchromadou měděného plechu a jiného materiálu, který snad ještě dnes slaží na dvořetovárny.

A tak i tato sabotáž českých zaměstnanců byla přičenou toho, že západní mocnosti vyrobyli atomovou pumudřív než Nemecko.

Tohle je samozřejmě novinový článek, který je bohužel zatížením několika nepřestnostmi i jejich odstraňování a objasňování mi zabralo hodně času.

Já jsem dlouho strávil tím, že jsem hledal nehodu v továrně Markony Radio Slávia ve vysočanech, až jsem nakonec zjistil, že onou tajemnou nehodou, ke které došlo byla nehoda na výskumném reakturu v Lipsku v roce 1942,

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

kdy skutečně se na cistům podařilo spustit jadernou reakci, ale ten reaktor nebyl tak úplně těsný a dostala se jim tam trochu vzduchu a jednak voda, začalo jim to korodovat.

A ve chvíli, kdy to vypadalo, že se jim to zadrhne, tak se jen z těch výzkumníků do toho reaktoru podíval, výsledkem byla exploze na základě, které zjistili, že si pad do reaktoru práškový uran je blbost,

protože ten uran se jim může v práškové podobě docela snadno vznítit, takže se jim tam vznítit a z toho je tedy těch šest popálených vědců.

Bohužel novinář to spojil do jednoho článku, mě trvalo chvíli, nech jsem zjistil, že onou teda nehodou je ta nehoda v Lipsku,

po které tedy skutečně se zase vrátili, o něco opatrněji a zadali Marconi Radioslávii další součástky do cyklotronu.

A když jsem řešil, pro kohol se pracovalo, tak se pracovalo paradoxně pro řížské ministerstvo Pošt. Ono to z ní trochu zvláště, že by jadernou zbraň v Německu mělo vyrobit zrovna ministerstvo Pošt. Po všem v čele ministerstva Pošt byl zapálený fyzik a zapálený nacistá Wilhelm Onesork a jak se ukázalo,

tak těch výzkumných skupin v Německu, stejně jako třeba na raketách, kdy se pracovalo na raketách na několika oddílených progamech,

tak i na těch letech fyzikálních výzkumech pracovalo několik skupin.

No a jedna tahleta skupina byla právě pod řížkým ministerstvem Pošt, pro kterou pracovali i v Marconi Radioslávii

a pravděpodobně se jim to stalo i osudným, protože 25. března 1945 byl v Praze jediný cílený náled, který byl skutečně určený v Praze, v jeho epicentru se odstli vysočany a uprostřed vysočanského areálu byla právě firma Marconi Radioslávia.

V vysočane hořaly objekty Českomoraských strojírén, vysočanská mlékárna, továrna na barvy Alakitabas, letecká továda aero a mnoho dalších průmyslových podniků.

Čo si tam byli i strojírny?

Tam byli i strojírny. Je otázka, jestli tenhleten náled skutečně byl měny na strojírny, protože přece jen v březnu 1945

už američaní bombardovali především komunikační úzli, aby zamezili přesunování Vermachtu a zároveň víme,

že někdy v tom roce 45 američané stále báli toho, že by na poslední chvíli skutečně třetí říče mohla příc nějakou zázračnou zbraní a pokoušeli se jí přemi způsobu zničit.

Teď máme ještě k dispozici to hlášení sovietského špiona USS, který hlasil a nakreslil design údejně německé jaderné bomby,

která měla být vyskoušena v Durinsku v Ordrufu v březnu 1945. A co mě trošku viděsilo, já jsem tomu popisu samozřejmě,

jak už to člověk, který s fyzikou skončil někdy na střední škole, tak jsem tomu nerozuměl, tak jsem se obrátil na české vysoké učení technické,

na odborníky, na jadernou reakci a ptal jsem se prosím vás, to jsou nějaký keci jadernýho špiona, který zaslechl někde upyva nebo je to třeba brát vážně.

Poslal jsem zprávu, několik dní se nic nedělo a za několik dní mi přišle odpověd, že pokud by někdo tenhle design skutečně zrealizoval, tak by mu to fungovalo

a že to bylo dokonališší mechanismus rozmětu jaderné bomby, ještě než měli tou dobu američaní, to

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

mě trošku polil studený pot.

Proč tě polil studený pot, co dá potom říštění, že by ta jaderná bomba tímto způsobem šla vyrobit?

Studený pot mě polil z několika důvodů, na jednu to všechno začalo do sebe zapadat.

Ten popistě jaderné bomby je to třiž jaderná zbraně, která byla o polovinu lehčí, než čtyřtunové jaderné zbraně, které vyvinuli američané,

což se mimochodem velmi přesně potkalo snosností rakety, kterou vyvíl rol v Engl v příbrami.

Takže na jednu to začalo celé dávat smysl a na jednu se do toho začali zapojovat další firmy, protože ten, řeklime dokonališší mechanismus rozmětky jaderné nálože,

počíval ve vysokofrekvenčním generátoru. Vysokofrekvenční generátory vyrábila firma Volman v Čelákovících, a ty vysokofrekvenční generátory měli celkem tři využití.

Oni je v té volmance, která vyrábila obráběcí stroje, používali tím, že s nimi opracovávali povrchy kovů.

Druhé využití, vysokofrekvenční generátor byla nezbytná součástka do silných vysílačů.

No a třetí využití právě objevili němci tím, že zjistili, že se tím vysokofrekvenčním generátorem dá snáze přimět štěpný materiál dvíbuchu.

Máme tady teda firmu, která dokázala vyrábět vysokofrekvenční generátory, víme, že je dodávala do mírzdorfu u Berlína,

kde ministerstvo Pošt provádilo své experimenty na urychlovačích částic.

V jiných dokumentech dokonce známe popistě urychlovačů, takže tak jako víme, co se tam dělo.

Co je zajímavé, dá se z jedné ukázky v dobovém tisku usoudit, jak moc strašlivě tajné ty jaderné programy na konci války byly.

Pojdme si poslechnout část s článku ze svobodného slova z konce Srpna roku 1945.

V Čelákovících továrni Josefa Volmana dali si vyrábět cůčást k velkého přístroje na rozbíjení atomů.

Zaměstnanci Čelákovické továrny byly pochopitelně zvědaví, co se to u nich vyrábí a k čemu budou vyrobené sůčástky sloužit.

Jeden z německých inženýrů jim také prozradilo, že američané dělají pokusy používat jako náplně pomp

a moty rozrušené bombardováním atomů a že německo nemůže zůstat za nimi pozadu.

Z toho by se dalo usuzovat, že nazisté věděli o pokusech američanů.

Pozadu však přecezů stali.

A jak teda jem si daleko dospily nakonec? Stihli to, nestihli to?

Podle toho, co víme, tak to stihli vymyslet.

Ty teoretické znalosti podle toho, co se podařilo zjistit, tak měli oni velmi dobře věděli, jak tu jadernou zbraň vyrobit.

Panují otázky nad tím, jestli skutečně stihli vyrobit, nebo nestihli vyrobit,

jsou neověřená svědectví nejenom o tom pokusném výbuchu v tom durinsku,

ale i o údejném pokusném výbuchu na rujáně, ale i o tom,

že někdy na konci války v jednom výcvikovém prostoru byly tři nálože, kterých se zmocnili američané, to už je všechno v mlze.

Mně přišlo zajímavé to, že protože program Manhattan byl jedním z nejtajnějších, z nejtajnějších, tak protože byl tak strašlivě tajný, tak na dvoře Čelákovické volmanky si o něm vypravili němečtí inženýři,

kterí se s ním chlubil českým pracovníkům.

[Transcript] Skutečné české záhady / Stavba, která mohla rozhodnout válku. Budovali ji Češi

Takže v tuhle chvíli tady máme jeden obrovský paradox, že prakticky nevíme o obrovském programu Němců, ale víme o jiném programu Američanů. Jak daleko ty Němci byly, tak to už je potom poválečná záležitost, kdy se bývali spojenci Rusové na jedné straně, Američané, Angličané na straně druhé, začali přetahovat od ty vědce, který o tom věděli a veškeré informace, které by byly dnes zajímavé, jsou stále utajené. Takže co já můžu říct, Česko-Slovencko a který následně protektorát Čechy a Morava nebyl jenom dílnou, ale byl i důležitým vývojovým prostorem, kdy české firmy měli dodat Hitlerovi a Dernou zbraň, a Štěchovice v tom měli svou roli. Tím se říct, že ve Štěchovicích už nikde ta kváta romantická záležitost jako vlak plný zlata, Janterová komandata, ab starý šperky a všechno takového, že tam nelesí, že ješlo čistě jenovou výrobu elektriny pro přípravu Jaderný Boby. I kdybych přinesl tisíce miliony důkazu, tak tyhle romantické legendy nebudou z principu už nikdy vykořenit. Samozřejmě takže já budu rád sledovat všechny možné hledače, který zase vyrazí do hvozdů v okolí Štěchovic, Nevěklova, Benešova a budou hledat všechny ty možný Charkovský knihovny, Kijevský knihovny, Janterovou komandatu paprské smrti zlato-maďarských židů, zlatoslovenské národní banky ať všichni hledají, ale já tvrdím, že Štěchovický poklad byla elektrina. Ta elektrina měla jít dostrakonic, možná nejenom dostrakonic, no a budme rádi, že to ti Němci nestěli dokončit. A to je z první sereje podcastu Skutečné české záhady už skutečně vše. Posluchajte nás na seznam z právách, podcasty.czc a ve všech podcastových aplikacích. A loučí se s vámi Josef Klíma. A Jeroz Lovmarš.